

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

P8_TA(2015)0229

Syria: sytuacja w Palmyrze i sprawa Mazena Darwisha**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 czerwca 2015 r. w sprawie Syrii: sytuacja w Palmyrze i sprawa Mazena Darwisha (2015/2732(RSP))**

(2016/C 407/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Syrii, w szczególności rezolucję z dnia 30 kwietnia 2015 r.⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej z dnia 6 lutego 2015 r. zatytułowany „Elementy strategii regionalnej UE dla Syrii i Iraku oraz zagrożenie ze strony Da'isz”,
- uwzględniając oświadczenia i sprawozdania dotyczące konfliktu w Syrii, ogłoszone przez Sekretarza Generalnego ONZ i Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka,
- uwzględniając sprawozdania niezależnej międzynarodowej komisji śledczej ONZ w sprawie Syrii, powołanej przez Radę Praw Człowieka ONZ,
- uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego przyjęty w dniu 17 lipca 1998 r., a w szczególności jego art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (ix), który stanowi, że zamierzone kierowanie ataków na pomniki historyczne jest zbrodnią wojenną,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie niszczenia obiektów kultury przez ISIS/DAISZ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 167 TFUE, który stanowi, że „Unia i jej państwa członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi oraz z organizacjami międzynarodowymi właściwymi w dziedzinie kultury”,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 116/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie wywozu dóbr kultury,
- uwzględniając rezolucję Rady z dnia 25 i 26 października 2012 r. w sprawie utworzenia nieformalnej sieci organów ścigania i ekspertów w dziedzinie dóbr kultury (EU CULTNET),
- uwzględniając drugi protokół z 1999 r. o ochronie dóbr kultury w razie konfliktu zbrojnego, dołączony do konwencji haskiej z 1954 r.,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie sytuacji w Palmyrze; uwzględniając oświadczenie rzecznika wysokiej przedstawiciel Catherine Ashton z dnia 17 lutego 2012 r. potępiające aresztowania Mazena Darwisha oraz uwzględniając oświadczenie delegatury UE z dnia 3 kwietnia 2012 r. w sprawie przedłużenia aresztu Mazena Darwisha i siedmiu innych obrońców praw człowieka bez postawienia im zarzutów,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka, przyjęte w czerwcu 2004 r. i zaktualizowane w 2008 r.,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2222 (2015 r.),
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0187.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0179.

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że od rozpoczęcia konfliktu w Syrii życie straciło ponad 220 000 osób, w większości cywilów; mając na uwadze, że reżim Assada, IS/Daisz, al-Nusra i pozostałe strony konfliktu dopuściły się masowych i systematycznych naruszeń praw człowieka oraz międzynarodowego prawa humanitarnego; mając na uwadze, że ogromna większość tych przestępstw do tej pory uszła sprawcom bezkarnie;
- B. mając na uwadze, że w ostatnich miesiącach gwałtownie nasiliły się tortury, masowe aresztowania i powszechne niszczenie zaludnionych obszarów; mając na uwadze, że przesiedlono dużą liczbę Syryjczyków, a niektórzy z nich zostali nawet zmuszeni do oddalenia się od pomocy humanitarnej, jakiej potrzebują;
- C. mając na uwadze, że od zdobycia starożytnego syryjskiego miasta Palmyra IS/Daisz zabiło co najmniej 400 osób, w tym kobiety i dzieci, a według syryjskiego Centrum Monitorowania Praw Człowieka wykonało egzekucje na co najmniej 217 osobach i zatrzymało 600 osób, w tym kobiety i dzieci oskarżone o kontakty z siłami reżimu oraz o ukrywanie w swoich domach członków reżimu;
- D. mając na uwadze, że po zdobyciu miasta Palmyra siły popierające Assada zorganizowały zażarte naloty, które spowodowały śmierć ponad tuzina cywilów i zmusiły do ucieczki wielu mieszkańców miasta pozostających na miejscu;
- E. mając na uwadze, że w wyniku nowej ofensywy przeprowadzonej na przełomie kwietnia i maja 2015 IS/Daisz w dniu 17 maja 2015 r. opanował Ramadi, a w dniu 21 maja 2015 r. Palmyrę, obejmując w ten sposób kontrolę nad 50 % terytorium Syrii; mając na uwadze, że ponadnarodowy charakter tzw. Państwa Islamskiego dysponującego znacznymi zasobami finansowymi oraz – według niektórych źródeł – około 200 000 bojowników, stanowi zagrożenie dla całego regionu; mając na uwadze, że liczba obcokrajowców, w tym obywateli UE, walczących w tych grupach zbrojnych, szacowana jest na tysiące; mając na uwadze, że umocnienie pozycji IS/Daisz zaostrzyło kryzys humanitarny, prowadząc szczególnie do masowego wysiedlania ludności cywilnej;
- F. mając na uwadze, że w dniu 5 czerwca 2015 r. członkowie Rady Bezpieczeństwa ONZ wyrazili oburzenie nasileniem przemocy i wszystkimi atakami na cywilów w Syrii oraz potępiłi ataki terrorystyczne IS/Daisz, Front al-Nusra oraz innych grup terrorystycznych działających w Syrii;
- G. mając na uwadze, że Palmyra znajduje się między Damaszkiem a położonym na wschodzie miastem Deir al-Zour oraz że w pobliżu leżą bogate złoża gazu i kopalnie fosfatu; mając na uwadze, że zdobycie Palmyry zbiegło się ze zdobyciem miasta Ramadi, położonego w irackiej prowincji Anbar, oraz że nastąpiło krótko po utracie przez IS/Daisz kontroli nad obszarem wokół miasta Tikrit;
- H. mając na uwadze, że Palmyra to starożytne miasto założone ponad 2 000 lat temu jest skarbem kultury i należy do światowego dziedzictwa UNESCO; mając na uwadze, że w dniu 21 maja 2015 r. dyrektor generalna UNESCO wezwała do natychmiastowego zaprzestania działań wojennych w Palmyrze;
- I. mając na uwadze, że Palmyra jest symbolem bogatego dziedzictwa kulturowego Syrii, że znajdują się tam monumentalne ruiny wielkiego miasta, które niegdyś było jednym z najważniejszych ośrodków kultury starożytnego świata; mając na uwadze, że masowe zabójstwa popełniane przez IS/Daisz oraz niszczenie dziedzictwa archeologicznego i kulturowego zostało w niektórych przypadkach uznane za zbrodnie przeciwko ludzkości i „czystki kulturowe” oraz zaliczone na podstawie Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego do zbrodni wojennych; mając na uwadze, że dyrektor generalna UNESCO Irina Bokowa opisała systematyczne ataki na dziedzictwo kulturowe jako „czystki kulturowe”;
- J. mając na uwadze, że IS/Daisz regularnie atakuje i niszczy irackie i syryjskie dziedzictwo kulturowe i że jest to taktyka wojenna mająca na celu szerzenie terroru i nienawiści; mając na uwadze, że po zdobyciu Palmyry przez IS/Daisz dziedzictwo historyczne tego miasta jest stale zagrożone zniszczeniem;
- K. mając na uwadze, że w regionalnej strategii UE dotyczącej Syrii i Iraku oraz zagrożenia ze strony IS/Daisz, przyjętej w dniu 16 marca 2015 r. przez Radę do Spraw Zagranicznych, UE stanowczo potępiła umyślne niszczenie dziedzictwa archeologicznego i kulturowego oraz zauważyła, że takie działania mogą zostać uznane za zbrodnie wojenne w rozumieniu Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego;

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

- L. mając na uwadze, że UNESCO i inni partnerzy uruchomili trzyletni projekt „ochrony dziedzictwa syryjskiego”, którego celem jest zapewnienie dziedzictwu kulturowemu nadzwyczajnej ochrony;
- M. mając na uwadze, że nielegalny handel dobrami kultury jest obecnie trzecim co do wielkości rodzajem nielegalnego handlu – po handlu narkotykami i handlu bronią – oraz mając na uwadze, że nielegalny handel dobrami kultury jest zdominowany przez siatki przestępczości zorganizowanej, a struktury na szczeblu krajowym i międzynarodowym nie dysponują odpowiednim wyposażeniem ani wsparciem, aby rozwiązać ten problem; mając na uwadze, że UE poczyniła wszystkie odpowiednie kroki zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2199 (2015), aby zapobiec nielegalnemu handlowi dobrami kultury;
- N. mając na uwadze, że od kiedy w marcu 2011 r. rozpoczął się konflikt w Syrii, miały miejsce powszechne i rażące naruszenia praw człowieka, w szczególności wybiórcze ataki, arbitralne zatrzymania i zaginięcia niezależnych dziennikarzy, obrońców praw człowieka, pracowników organizacji humanitarnych i personelu medycznego, wobec których stosowano groźby, przemoc, arbitralne zatrzymania i którzy zaginęli bez śladu w Syrii;
- O. mając na uwadze, że Mazen Darwish, syryjski dziennikarz, działacz i przewodniczący syryjskiego Centrum Mediów i Wolności Słowa, jest więziony od 2012 r., podobnie jak Hani Al-Zaitani i Hussain Ghrer, za działalność na rzecz obrony wolności słowa; mając na uwadze, że istnieją doniesienia o tym, że Mazen Darwish był poddawany okrutnym torturom i złemu traktowaniu oraz że w dniu 6 maja 2015 r. został przeniesiony w nieznaną miejscę; mając na uwadze, że w 2015 r. Mazen Darwish otrzymał nagrodę UNESCO w dziedzinie Wolności Prasy, a oprócz tego jest laureatem innych ważnych nagród międzynarodowych, takich jak nagroda „Za odważne słowa” z 2015 r. przyznawana przez miasta Lutra, nagroda Brunona Kreisky’ego z 2013 r. za zasługi w dziedzinie praw człowieka oraz nagroda PEN-Pinter z 2014 r.; mając na uwadze, że dalsze przetrzymywanie Mazena Darwisha, Haniego Al-Zaitaniego i Hussaina Ghrera w więzieniu jest kolejnym dowodem na represyjny charakter reżimu Baszara al-Assada w Syrii;
- P. mając na uwadze rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 67/262 z dnia 15 maja 2013 r., w której zwrócono się do władz syryjskich z żądaniem natychmiastowego uwolnienia wszystkich arbitralnie przetrzymywanych osób, w tym członków Syryjskiego Centrum Mediów i Wolności Słowa;
- Q. mając na uwadze, że Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Zeid Ra'ad Al Hussein w dniu 19 lutego 2015 r. wezwał władze syryjskie do uwolnienia wszystkich osób przetrzymywanych za pokojowe wyrażanie swoich opinii, a w szczególności Mazena Darwisha;
- R. mając na uwadze, że wobec setek obrońców praw człowieka w Syrii stosowane są groźby, przemoc, arbitralne aresztowania i że giną oni bez śladu; mając na uwadze, że dotyczy to również prawniczki działającej w dziedzinie praw człowieka, laureatki nagrody im. Sacharowa z 2011 r. Razan Zeitouneh, która została uprowadzona w mieście Duma w dniu 9 grudnia 2013 r.;
1. stanowczo potępia przerażające, systematyczne i powszechne łamanie praw człowieka i naruszanie międzynarodowego prawa humanitarnego przez reżim Baszara al-Assada, terrorystów należących do IS/Daisz i innych ugrupowań dżihadystów działających w Syrii, a także potępia wyroki wydane przeciwko działaczom w zakresie praw politycznych, obywatelskich i praw człowieka, blogerom i dziennikarzom oraz kierowane przeciwko nim zarzuty; ponawia bezwarunkowy sprzeciw wobec stosowania przez rząd syryjski tortur, nasilania ostrzałów i bombardowań, w tym bombami beczkowymi; przekazuje ofiarom wyrazy głębokiego współczucia; jest głęboko przerażony wstrząsającymi rozmiarami ludzkiego cierpienia i ofiarami śmiertelnymi w konflikcie syryjskim i oraz wyraża szczególne zaniepokojenie pogorszeniem się sytuacji humanitarnej i bezpieczeństwa w Syrii;
  2. potępia fakt, że po 9-dniowym krwawym ataku IS zdobył Palmirę w dniu 21 maja 2015 r. i ubolewa, że od tego dnia IS wykonał egzekucje na co najmniej 217 osobach w mieście i jego okolicach oraz dopuścił się licznych nadużyć i okrucieństw w samozwańczym „kalifacie” ogłoszonym na terenach pod kontrolą IS położonych między Syrią a Irakiem;
  3. wyraża zaniepokojenie sytuacją w Palmirze oraz sytuacją tysięcy mieszkańców Palmiry, a także osób przesiedlonych w wyniku posuwania się naprzód sił IS/Daisz, a także sytuacją kobiet i dzieci w Palmirze ze względu na sposoby działania IS/Daisz polegające na uprowadzaniu, wykorzystywaniu i maltretowaniu kobiet i dzieci, w tym na stosowaniu gwałtu, wykorzystywaniu seksualnym, przymusowych małżeństwach i przymusowemu rekrutowaniu dzieci;
  4. wzywa Radę, Komisję i wysoką przedstawiciel do udostępnienia wszystkich środków finansowych i zasobów ludzkich niezbędnych do tego, aby wesprzeć uchodźców;

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

5. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do wzmożenia zbiorowych wysiłków na rzecz pokonania IS/Daisz, jakich dokonano na posiedzeniu ministerialnym międzynarodowej koalicji przeciwko IS/Daisz, która odbyła się w dniu 2 czerwca 2015 r. w Paryżu; wzywa koalicję do nasilenia starań, aby wdrożyć wspólną wielowymiarową i długoterminową strategię mającą na celu osłabienie i ostateczne wykorzenienie IS/Daisz; podkreśla, że strategię tę należy uzupełnić wzmocnioną współpracą z wszystkimi państwami regionu i podmiotami niepaństwowymi zaangażowanymi w zwalczanie IS/Daisz;
6. jest przekonany, że nie dojdzie do rzeczywistego rozwiązania konfliktu w Syrii ani do trwałego pokoju, jeżeli nie zostanie wymierzona kara za przestępstwa popełnione przez wszystkie strony konfliktu;
7. przypomina, że trwałe rozwiązanie kryzysu syryjskiego będzie możliwe tylko dzięki globalnemu rozwiązaniu politycznemu opartemu na komunikacie genewskim z 30 czerwca 2012 r. i popartemu przez społeczność międzynarodową; wzywa specjalnego wysłannika ONZ Staffana de Misturę do współpracy z wszystkimi stronami na rzecz prawdziwych zmian, które spełnią uzasadnione aspiracje narodu syryjskiego i umożliwią mu niezależne i demokratyczne określenie własnej przyszłości;
8. wyraża głębokie zaniepokojenie dotkliwym brakiem środków finansowych pomimo apeli ONZ z 2014 r., co doprowadziło do tymczasowego zawieszenia pomocy Światowego Programu Żywnościowego dla syryjskich uchodźców; wzywa społeczność międzynarodową do zwiększenia środków finansowych i pomocy w odpowiedzi na przyszłe apele;
9. wzywa społeczność międzynarodową do nasilenia starań, aby znaleźć rozwiązania umożliwiające załagodzenie kryzysu i zakończenie wojny w Syrii oraz wspiera wszystkie podmioty zaangażowane w walkę z IS w Syrii i Iraku, wzywa rządy państw regionu do wspólnego prowadzenia tej walki, ponieważ tylko ścisła współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa umożliwi przywrócenie pokój i bezpieczeństwo w regionie;
10. wzywa społeczność międzynarodową do uczynienia wszystkiego, co leży w ich mocy, aby chronić ludność cywilną i jedyne w swoim rodzaju dziedzictwo kulturowe Palmyry oraz wzywa wszystkie strony do natychmiastowego zaprzestania działań wojennych w Palmyrze i umożliwienia ludności cywilnej uciekającej przed przemocą bezpiecznego wydostania się ze strefy walk;
11. zwraca się o natychmiastowe zaprzestanie niszczenia syryjskiego i irackiego dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów religijnych; podkreśla, że nie można tolerować aktów, jakich dopuszcza się IS/Daisz lub inne osoby, grupy, przedsiębiorstwa i podmioty oraz wzywa do ochrony kulturowego dziedzictwa Iraku poprzez ochronę obiektów kultury i religii zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym;
12. wzywa UE i państwa członkowskie do uruchomienia kampanii podnoszących świadomość, aby odwieść ludzi od zakupu i sprzedaży dóbr kultury pochodzących z nielegalnego handlu z obszarów objętych wojną;
13. podkreśla wysoką wartość dziedzictwa kulturowego dla całej ludzkości i w związku z tym uważa, że jego niszczenie należy uznać za niewybaczalną zbrodnię wojenną;
14. podkreśla, że potrzeba wspólnych wysiłków społeczności międzynarodowej, aby zapobiec nielegalnemu handlowi dobrami kultury i przedmiotami kultury materialnej, który przyczynia się do finansowania IS/Daisz;
15. popiera słowa dyrektora generalnej UNESCO oraz wszystkie nadzwyczajne środki podjęte przez ONZ lub UNESCO, aby bronić Palmyry lub każdego innego zagrożonego obiektu kultury i historii;
16. zwraca się do Sekretarza Generalnego ONZ, aby skierował do Rady Bezpieczeństwa wnioski o przygotowanie rezolucji w sprawie obrony wszystkich obiektów kultury zagrożonych przez grupy terrorystyczne i IS/Daisz;
17. zwraca się do państw członkowskich Unii Europejskiej, aby we współpracy z ONZ przedsięwzięły konkretne środki mające na celu obronę zagrożonych obiektów kultury, obiektów historycznych, religijnych i stanowisk archeologicznych w Palmyrze i szerzej ujmując na Bliskim Wschodzie;

Czwartek, 11 czerwca 2015 r.

18. z zadowoleniem przyjmuje i podkreśla decydujące znaczenie, jakie mają prace lokalnych i międzynarodowych organizacji społeczeństwa obywatelskiego dla udokumentowania naruszeń praw człowieka, dowodów na popełnione zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i inne naruszenia prawa; przekazuje wyrazy głębokiego podziwu i solidarności z syryjskimi działaczami, którzy nadal nieustraszenie monitorują, dokumentują i opisują sytuację w zakresie praw człowieka w ich rozdartym wojną kraju, ryzykując przy tym własne życie;
  19. jest głęboko zaniepokojony pogarszającą się w szybkim tempie sytuacją humanitarną i w zakresie praw człowieka w Syrii oraz podkreśla, że zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi Syria powinna szanować wolność słowa i swobodę prasy prowadzonych przez obrońców praw człowieka; przypomina, że każdy człowiek ma prawo do wolności opinii i słowa oraz że jest to podstawowe prawo człowieka; potępia wszystkie naruszenia wolności prasy oraz akty przemocy, których ofiarami są dziennikarze w Syrii;
  20. wzywa władze syryjskie do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Mazena Darwisha oraz wszystkich osób przetrzymywanych lub skazanych za pokojowe korzystanie z prawa do wolności wypowiedzi i stowarzyszenia się, a także wszystkich obrońców praw człowieka i działaczy w dziedzinie praw politycznych arbitralnie pozbawionych wolności ze względu na działalność prowadzoną w dziedzinie praw człowieka oraz wzywa do wycofania wszystkich zarzutów skierowanych przeciwko tym osobom;
  21. wzywa władze syryjskie do bezzwłocznego ujawnienia losu i miejsca pobytu tych trzech mężczyzn oraz do zapewnienia im ochrony przed torturami i złym traktowaniem, umożliwienia im natychmiastowego kontaktu z rodzinami i prawnikami oraz udzielenia im opieki lekarskiej, jakiej mogą potrzebować;
  22. wzywa wszystkie państwa członkowskie do priorytetowego potraktowania ratyfikacji Międzynarodowej konwencji o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa członkowskie do propagowania powszechnej ratyfikacji i wdrożenia tego kluczowego narzędzia w dziedzinie praw człowieka oraz do wspierania prac Komitetu ONZ ds. Wymuszonych Zaginięć, powołanego na mocy tej konwencji;
  23. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, specjalnemu wysłannikowi ONZ i Ligi Państw Arabskich do Syrii oraz wszystkim stronom zaangażowanym w konflikt w Syrii.
-